

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten

- Principiële goedkeuring**Samenvatting**

De drie subsidievormen van arbeidszorg in de sociale economie worden geïntegreerd in één regelgevend kader voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De doelgroep zijn personen die omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken niet betaald aan de slag kunnen, maar wel in staat zijn om 12u in de week deel te nemen, dit aantal uren gradueel op te bouwen en door deelname in de sociale economie drempels kunnen afbouwen om zo stappen naar betaald werk te zetten. Als arbeidsmarktregisseur zal VDAB instaan voor de toeleiding van deelnemers naar deze vorm van arbeidsmatige activiteiten binnen de sociale economie. Voor de begeleiding doen we een beroep op de maatwerkbedrijven en samenwerkingsverbanden met een maatwerkbedrijf.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: sociale economie

Binnen de bevoegdheid sociale economie bestaan momenteel drie vormen van arbeidszorg. De decretale basis hiervoor is een bepaling in het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen en het jaarlijkse begrotingsdecreet. Via deze structurele basis en facultatieve subsidies in kader van het Meerbanenplan en Activerende arbeidszorg kon de begeleiding van arbeidszorgmedewerkers die arbeidsmatige activiteiten uitvoeren in een vroegere sociale werkplaats of een samenwerkingsverband gefinancierd worden. De bedoeling van dit voorontwerp van besluit is om te komen tot één regelgevend kader voor de begeleiding van arbeidsmatige activiteiten in de

sociale economie gericht op stappen zetten naar betaalde arbeid, zoals ook gevraagd door de Inspectie van Financiën (KDW/MVW/19/0226 en MV/2020/116).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2020/35 van 10 september 2020;
- het advies van de inspectie van financiën van 21 september 2020;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 15 oktober 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Arbeidszorg kent een lange voorgeschiedenis in de sociale economie maar het begrip arbeidszorg kent ook een invulling op het terrein door diverse organisaties, actief in verschillende sectoren (geestelijke gezondheidszorg, welzijn, landbouw...). Het is een verzamelnaam voor methodieken waarbij een aanbod wordt gedaan van arbeidsmatige activiteiten voor mensen die niet terecht kunnen op de arbeidsmarkt. Arbeidszorg is doorheen de jaren een containerbegrip geworden voor een veelheid aan initiatieven in de welzijnssector, hulpverlening, werk en sociale economie die personen de latente functies van arbeid laten genieten door ze onbetaald onder begeleiding bepaalde activiteiten te laten uitvoeren en zo groeimogelijkheden te creëren. Deze groeimogelijkheden kunnen zowel op persoonlijk, sociaal als professioneel vlak worden gezien. Binnen de bevoegdheid sociale economie wens ik arbeidsmatige activiteiten te positioneren als onbetaalde activiteiten onder begeleiding, met een duidelijke competentiebril, naast de aandacht voor het wegwerken of stabiliseren van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken. Via arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie worden stappen richting de arbeidsmarkt en betaald werk gezet.

Historiek

Arbeidszorg kent een rijke historiek van diverse initiatieven uit het werkveld, zowel op vlak van de welzijnssector, hulpverlening als sociale economie, die we vandaag ook nog weerspiegeld zijn in de verschillende betrokken organisaties.

Op initiatief van de toenmalige ministers bevoegd voor tewerkstellingsbeleid en welzijn werd begin jaren 2000 een aanzet gegeven tot een consensus betreffende het concept arbeidszorg. Het uitgangspunt was toen om geen nieuw circuit te creëren maar te streven naar een integratie van het concept "arbeidszorg" binnen bestaande structuren en voorzieningen in diverse sectoren.

In 2002 gaf de toenmalige minister bevoegd voor tewerkstellingsbeleid hier uitvoering aan door een wijziging van het decreet sociale werkplaatsen. Deze wijziging maakte het mogelijk om de begeleiding van arbeidsmatige activiteiten voor arbeidszorgmedewerkers in de toenmalige sociale werkplaatsen te financieren. Arbeidszorgmedewerkers werden gedefinieerd als "personen die omwille van persoonsgeboden redenen niet of niet meer kunnen werken onder een arbeidscontract in het reguliere of beschermd tewerkstellingscircuit, ze worden toegeleid (...) om binnen een productieve en/of dienstverlenende setting arbeidsmatige activiteiten uit te voeren die reële kansen bieden tot sociale interactie en participatie in de samenleving." Er zijn momenteel 56 (voormalige) sociale werkplaatsen die deze vorm van arbeidszorg aanbieden. Deze erkenningen arbeidszorg werden toegekend voor onbepaalde duur.

Via projecten kon het aanbod arbeidszorg binnen sociale economie uitgebreid worden naar beschutte werkplaatsen en samenwerkingsverbanden met andere partners:

- Midden 2007 werd naast de bestaande regelgeving rond arbeidszorg binnen de sociale werkplaatsen een pilootproject 'erkenning betreffende arbeidszorg' opgezet met de bedoeling om te komen tot een standaarderkenning rond arbeidszorg die kon toegepast worden op alle initiatieven in de sociale economie die aan arbeidszorg willen doen.
Om de capaciteit betreffende plaatsen voor arbeidszorgmedewerkers wezenlijk te kunnen verhogen werd de klemtoon gelegd op 'partnerschappen' (samenwerkingsverbanden) waarbij minstens een sociale werkplaats en/of een beschutte werkplaats betrokken was. Dit betekende dat ook andere arbeidszorginitiatieven met een sterke en aantoonbare focus op tewerkstelling, konden aansluiten, maar dan wel in een partnerschap waarbij een sociale en/of een beschutte werkplaats betrokken was.
De erkenningen werden in eerste instantie toegekend voor 1 jaar. Na afloop van het eerste jaar werd in afwachting van een structurele erkenning van arbeidszorg de projecten jaar na jaar verlengd via een ministerieel subsidiebesluit.
- Midden februari 2012 werd in het werkgelegenheidsakkoord 'Alternatieven voor de jobkorting' een project doorstroom uit sociale economie en uit arbeidszorg gelanceerd. Door experimenteel de module 'zorgbegeleiding' (aanpak van medische, fysieke, psychische drempels en randvoorwaarden) aan te bieden aan personen binnen arbeidszorg werd onderzocht of meer personen konden doorstromen naar betaalde arbeid, zowel op de reguliere arbeidsmarkt of in de sociale economie. Deze module moest de graduele opbouw van arbeidsvaardigheden en werktijd die voortkomt uit positieve ervaringen op de werkvloer versterken en toelaten om een stap richting betaalde arbeid te zetten. De eerste projecten liepen tot eind 2014, de tweede projecten tot eind 2015.
- Midden juli 2018 werd een nieuw pilootproject, activerende arbeidszorg, opgestart voor personen die nog niet klaar zijn voor betaalde arbeid, maar van wie de VDAB inschat dat zij na een korte periode van activerende arbeidszorg wel naar betaalde tewerkstelling binnen de sociale economie kunnen doorstromen. Na maximaal 24 maanden dient de arbeidszorgmedewerker door te stromen naar een betaalde tewerkstelling binnen de werkplaats. Gedurende het traject wordt het aantal uren arbeidszorg systematisch verhoogd en wordt gewerkt aan de competenties van de persoon. De welzijns- en zorgproblematieken worden opgevangen via reguliere hulpverlening waarbij het arbeidszorginitiatief de arbeidszorgmedewerker eventueel ondersteunt bij de procedures of via beroep te doen op de sociale dienst van het maatwerkbedrijf.

Huidige situatie in sociale economie

In totaal zijn er 85 arbeidszorginitiatieven die arbeidszorg aanbieden waarvan:

- 56 maatwerkbedrijven in de structurele arbeidszorg;
- 28 samenwerkingsverbanden van maatwerkbedrijven en één maatwerkbedrijf in de experimenten arbeidszorg (Meerbanenplan);
- 24 projecten in de activerende arbeidszorg.

Sommige arbeidszorginitiatieven bieden arbeidszorg onder meerdere subsidievormen aan. Het totaal aantal betrokken organisaties ligt door de samenwerkingsverbanden ook hoger. 30 maatwerkbedrijven zijn momenteel niet betrokken bij arbeidszorg. De andere betrokken partners zijn veelal zorg- en welzijnsvoorzieningen (Beschut Wonen, VAPH, Geestelijke Gezondheidszorg....).

Situatie 2019	Structurele arbeidszorg	Experimenten Meerbanenplan	Activerende arbeidszorg	Totaal
aantal arbeidszorg-medewerkers	1.339	827	452	2.618
aantal uren	828.721	309.991	123.899	1.262.611

Op basis van het jaarrapport Sociale economie 2019 waarbij de gegevens van 2019 verrijkt werden met VDAB-gegevens weten we dat 61% van de deelnemers mannen zijn, 9% is jonger dan 25 jaar en 16% is ouder dan 55 jaar, 74% van de deelnemers is laaggeschoold. 90% van de deelnemers is langdurig werkzoekend (>12 maanden), negen op de tien deelnemers heeft een arbeidshandicap, 16% heeft een migratie-achtergrond en 8% heeft een taalachterstand.

Enkel activerende arbeidszorg kent momenteel een expliciete focus op het stimuleren van doorgroeien naar betaalde arbeid alsook een beperkte duur aan deelname. Drie maanden na het einde van hun deelname aan activerende arbeidszorg is een derde van de personen betaald aan de slag, bij 15,4% is dit als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf en bij 18% in het normaal economisch circuit. Bij de twee andere vormen van arbeidszorg is dit één op vijf van de deelnemers (5,2% als doelgroepwerknemer en 15% in het NEC).

Zowel de experimenten arbeidszorg Meerbanenplan als de projecten in de activerende arbeidszorg rapporteren jaarlijks over hun activiteiten (zie leerervaringen uit de huidige projecten). Deze experimenten en projecten lopen tot 31 december 2020.

Bij de eindrapportering van Activerende arbeidszorg (15/10/2019) waren 229 trajecten afgesloten en liepen 208 trajecten nog verder na 15 oktober 2019. Van de afgesloten trajecten waren er op het moment van de bevraging 69 personen aan het werk (65 als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf en 4 in het reguliere circuit). Drie personen hadden een ander traject naar werk opgestart en 3 personen kregen het advies niet-toeleidbaar of arbeidsongeschikt. Van een aantal afgesloten trajecten was doorstroom naar betaalde arbeid als doelgroepwerknemer mogelijk na 15 oktober 2019. De nog lopende trajecten konden verdergezet worden door een verlenging van de financiering in 2020.

Hoewel doorstroom geen doelstelling was binnen de experimenten arbeidszorg Meerbanenplan, stroomden in 2019 toch 85 personen uit arbeidszorg door naar betaalde arbeid (67 als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf en 18 in de reguliere sector).

Daarnaast kunnen maatwerkbedrijven ook actief zijn als partner in het netwerk van dienstverleners bij de activeringstrajecten en kunnen maatwerkbedrijven ook een erkenning als begeleider arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin hebben. Activeringstrajecten en arbeidsmatige activiteiten zijn begeleidingsvormen voor personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen die momenteel niet, nog niet of niet meer betaald aan de slag kunnen. Dit aanbod wordt uitgevoerd via het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten (zie verder).

- 32 maatwerkbedrijven zijn als partner actief in het netwerk van dienstverleners. Hun exacte rol is niet gekend, zij kunnen hun werkvloer ter beschikking stellen voor stages of als werkactor ook een actieve rol in de begeleiding en/of competentieversterking opnemen.
- 46 maatwerkbedrijven zijn erkend als begeleider arbeidsmatige activiteiten en 30 hebben al overeenkomsten geregistreerd (212 overeenkomsten voor 198 personen, situatie mei 2020).

Leerervaringen uit de huidige projecten in de sociale economie

De experimenten arbeidszorg Meerbanenplan en de projecten in de activerende arbeidszorg rapporteren, zowel tussentijds als bij de eindafrekening, over de activiteiten binnen hun project. Uit deze rapporten alsook uit gesprekken met VDAB, de GTB-bruggenbouwers die deelnemers opvolgen, arbeidszorginitiatieven, het stakeholdersoverleg Handicap en Arbeid, input van de maatwerkkoepels Groep Maatwerk en Herwin die de maatwerkbedrijven vertegenwoordigen, alsook de Rondetafel Arbeidszorg komen we tot een aantal vaststellingen over de huidige gefinancierde projecten in de sociale economie:

- Kwetsbaarheid van de doelgroep

De profielkenmerken die we kunnen afleiden uit de werkzoekendendossiers (zie gegevens jaarrapport Sociale economie 2019) tonen dat het om een kwetsbare groep gaat die vaker langdurig werkzoekend is, vaker een arbeidshandicap heeft maar minder vaak kortgeschoold is dan het gemiddelde profiel van doelgroepwerknemers in de sociale economie. Wat deze groep echter kenmerkt zijn de medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen waardoor ze naar arbeidszorg werden toegeleid. Hun tewerkstellingskansen, na het stabiliseren van deze problemen, beperken zich niet tot doelgroepwerknemer in de sociale economie, zoals we ook uit de doorstroom na het einde van de begeleiding vaststellen.

VDAB brengt de drempels voor deelname aan reguliere bemiddeling in kaart via een ICF-tool. ICF is de International Classification of Functioning, Disability and Health van de Wereldgezondheidsorganisatie. Via een selectie van categorieën kan VDAB het functioneren van personen op de arbeidsmarkt inschatten. Deze tool wordt gebruikt binnen het aanbod van het werk- en zorgdecreet (beslissing deelname aan een activeringstraject en toeleiding van verplicht ingeschreven werkzoekenden arbeidsmatige activiteiten) maar wordt door de federale overheid ook aangeduid als instrument voor het bepalen en opvolgen van het statuut van niet-toeleidbare werkzoekenden (KB van 6 mei 2019¹). Binnen arbeidszorg bieden we geen financiering voor het wegwerken van deze niet-arbeidsmarktgerelateerde drempels via de zorg en hulpverlening, maar wordt via de sociale dienst, de begeleider of via GTB wel de brug gemaakt naar het reguliere aanbod binnen welzijn en zorg.

- Arbeidszorginitiatieven geven kansen

Uit de rapportering van de arbeidszorginitiatieven blijkt dat zij weinig personen die door VDAB of GTB worden toegeleid weigeren. Ze wijzen op het kwetsbare profiel van personen, waarbij het vaak niet mogelijk is om één oorzaak aan te duiden maar eerder om een complex samenspel van factoren die pas op de werkvloer volledig tot uiting komen. Als drempels wijzen ze op motivatie, mobiliteitsproblemen, eerdere ervaring met de persoon (vb als doelgroepwerknemer in het maatwerkbedrijf)... Arbeidszorgdeelnemers blijken vaak afwezig te zijn, wegens ziekte of de combinatie van persoonlijke factoren met de druk van de deelname aan onbetaalde activiteiten.

- Latente functies van arbeid

Naast het verwerven van een inkomen biedt arbeid ook een aantal andere voordelen. Via arbeidszorg kunnen deze latente functies van arbeid aangeboden worden aan personen die omwille van hun complexe problematieken niet betaald aan de slag kunnen. Ze kunnen een netwerk opbouwen, hun dag krijgt structuur, ze krijgen zelfvertrouwen,... Op een werkvloer is het ook mogelijk om competenties of drempels te detecteren die in een begeleidingsgesprek niet zichtbaar worden vb in interactie met andere medewerkers.

- Arbeidsmarktgerichte begeleiding

---

¹ In het "Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit" worden niet-toeleidbare werkzoekenden gedefinieerd als "de werkzoekende die de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling identificeert aan de hand van de internationaal erkende screeningstool ICF – International Classification of Functioning, Disability and Health – en erkent als iemand die te maken krijgt met een combinatie van psychologische, medische en sociale factoren die zijn gezondheid en/of zijn sociale of professionele integratie ernstig aantasten, waardoor hij niet in het normale economische circuit of in het kader van al dan niet bezoldigd aangepast of omkaderd werk kan werken. Het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende wordt toegekend voor een periode van twee jaar en is hernieuwbaar met een nieuwe evaluatie door de screeningstool ICF."

De arbeidszorginitiatieven begeleiden de arbeidsmatige activiteiten in een veilige, doch realistische werkomgeving. De activiteiten die aangeboden worden zijn afhankelijk van de productie of dienstverlening van de organisatie, evenwel zonder dat de arbeidszorgmedewerkers bijdragen aan de economische meerwaarde. Hun ervaringen op de werkvloer en hun contacten met de collega's bieden hen een perspectief op wat de verwachtingen van een werkgever zijn.

De graduele opbouw van arbeidsvaardigheden en werktijd is evenwel geen natuurlijk proces dat voortkomt uit louter positieve ervaringen met de werkvloer. Om vanuit arbeidsmatige activiteiten de opstap naar betaalde arbeid te kunnen maken is het nodig om niet enkel oog te hebben voor de opbouw van competenties bij de persoon, maar ook om deze af te stemmen met de vraag op de arbeidsmarkt, binnen het maatwerkbedrijf of daarbuiten. Door de persoon op verschillende werkposten te begeleiden is het mogelijk om meer gericht in te spelen op interesses, competenties en behoeftes in functie van een eventueel later jobdoelwit.

- Meer dan begeleiding op een werkvloer

Personen die omwille van hun medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen toegeleid worden naar arbeidszorg laten deze problemen niet achter bij de opstart van arbeidszorg. Sommige problemen worden ook maar zichtbaar door de regelmatige deelname aan arbeidsmatige activiteiten of in interactie met andere personen op een werkvloer. De ondersteuning die de initiatieven bieden gaat dan ook verder dan het louter functioneren op de werkvloer, maar raakt alle levensdomeinen, zoals huisvesting, persoonlijke relaties,...

- Belang van opvolging, kort op de bal, met een competentiebril

Vanuit de organisaties die meerdere types arbeidszorg aanbieden hoor ik dat de verschillen in het profiel van de personen die toegeleid worden vaak gelijkaardig zijn, ook al zijn er verschillen in de doelstelling van de types arbeidszorg die we nu aanbieden. De setting van begeleidingsgesprekken in de werkwinkel of bij bemiddeling maakt dat de inschatting van de mogelijkheden op vlak van doorstroom naar betaalde beroepsarbeid anders verloopt dan in de setting van een concrete werkvloer. Het is essentieel om de personen van nabij op te volgen, te kunnen inspelen op wat gebeurt op de werkvloer, in het uitvoeren van de opdrachten, in de interactie met de begeleider en andere deelnemers,.... Naast het ondersteunen van het functioneren in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie is het essentieel om deze vaststellingen te kunnen vertalen naar de arbeidsmarkt, naar functies binnen het maatwerkbedrijf of daarbuiten, de eventuele nood aan opleiding of gerichte competentieversterking.

- Onbetaalde arbeid

Deelnemers aan arbeidszorg verrichten onbetaalde activiteiten onder begeleiding. Ze krijgen hiervoor geen compensatie, maar behouden hun uitkering of leefloon. Tijdens hun deelname aan arbeidszorg kan de degressiviteit van hun werkloosheidsuitkering niet opgeschort worden. Aan deelname zijn voor de persoon bijkomende kosten verbonden, zo moet de persoon instaan voor het vervoer van thuis naar de arbeidszorgplek en ook voor eventuele kinderopvang tijdens de deelname.

Toekomstig kader voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie

Decretale basis

Het decreet werk- en zorgtrajecten vertrekt vanuit de visie van de participatieladder, die zowel vanuit het oogpunt van het individu als vanuit de beleidsdomeinen kan gelezen worden. Vanuit de overheid willen we de persoon ondersteunen in zijn of haar participatie in de maatschappij.

De samenwerking tussen de beleidsdomeinen werk en sociale economie enerzijds, welzijn, volksgezondheid en gezin anderzijds situeert zich op tredes 3 (arbeidsmatige activiteiten) en 4

(tijdelijk activerende trajecten). Deze samenwerking tussen beide beleidsdomeinen is essentieel om de participatie van de persoon die medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen niet kan participeren op de arbeidsmarkt, te behouden of te verhogen. Trede 4 bevat tijdelijke ondersteuning om de persoon naar meer participatie te laten groeien, ook naar betaalde arbeid, terwijl de activiteiten op trede 3 niet beperkt worden in de tijd maar de deelname aan deze activiteiten wel regelmatig geëvalueerd worden.

Het beleidsdomein Werk en Sociale Economie staat in voor het aanbod op treden 5 en 6. Het gaat hierbij om betaalde arbeid met of zonder ondersteuning (sociale economie, Vlaamse ondersteuningspremie, doelgroepverminderingen,...), alsook voor het verzekeren van de overgang naar deze treden. Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin staat in voor het aanbod op de treden 1 en 2, alsook voor het verzekeren van de overgang naar deze treden.

We plaatsen geen organisaties op de treden, zij kunnen hun dienstverlening beperken tot één trede of kunnen instaan voor het aanbod aan deelnemers op verschillende treden.

6. Betaald werk

5. Betaald werk met ondersteuning

4. Tijdelijke activerende trajecten

3. Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding met welzijns- en zorgbegeleiding

2. Sociale contacten buitenshuis

1. Contacten beperkt tot de huiselijke kring

Het decreet werk- en zorgtrajecten is momenteel de decretale basis voor twee types dienstverlening:

- Activeringstrajecten (trede 4);
- Arbeidsmatige activiteiten (trede 3).

Dit aanbod voor personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken werd op 1 juli 2018 geïmplementeerd. Voor activeringstrajecten werd een casemanager Werk aangeduid, casemanagers Zorg erkend en een netwerk aan dienstverleners uit beide beleidsdomeinen staat in voor de uitvoering van de dienstverlening. Begeleiders arbeidsmatige activiteiten werden erkend via het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Bij sociale economie werd gekozen voor een oproep activerende arbeidszorg om op trede 4, naast de activeringstrajecten, te experimenteren met tijdelijke trajecten gericht op het uitstromen naar betaalde tewerkstelling als doelgroepwerknemer in het maatwerkbedrijf.

Met dit voorontwerp van besluit plaats ik arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie op trede 3, met steeds de finaliteit van de opstap naar betaald werk, naast de arbeidsmatige activiteiten erkend via het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (zie verder).

Doelgroep

Eind juni 2020 telde VDAB 16.197 personen die omwille van een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek niet bemiddeld kunnen worden naar betaald werk.

Voor 6.705 personen maakt VDAB de inschatting dat zij mits deelname aan activeringstrajecten of één van de vormen van arbeidszorg stappen naar betaald werk kunnen zetten. Deze personen krijgen een advies Activering en zullen toegeleid worden naar activeringstrajecten waar een partnerschap van werkactoren, sociale economie en welzijns- en zorgvoorzieningen een traject van maximaal 18 maanden zal uitvoeren om de problematieken te stabiliseren of te remediëren en stappen naar werk te kunnen zetten. Op jaarbasis voorzien we 1.100 dergelijke trajecten op te starten. De opdeling tussen Activerende arbeidszorg en Arbeidszorg zal in de toekomst vervangen worden door het aanbod

arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. In 2019 telden we 2.618 arbeidszorgmedewerkers voor 1.262.611 uren.

Voor 9.492 personen schat VDAB in dat het ook op langere termijn niet mogelijk is om stappen naar werk te zetten. Deze personen krijgen het advies welzijn en krijgen het aanbod van een onthaaltraject bij een Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) of deelname aan arbeidsmatige activiteiten erkend door het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Eind juni 2020 telde het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2.689 actieve overeenkomsten tussen AMA-begeleiders en deelnemers.

Provincie	Activerings-trajecten	Activerende arbeidszorg	Arbeidszorg (structureel of Meerbanenplan)	Welzijn	Eindtotaal
Antwerpen	579	127	866	3627	5199
Limburg	415	68	1384	925	2792
Oost-Vlaanderen	475	79	889	2865	4308
Vlaams-Brabant	279	181	389	1276	2125
West-Vlaanderen	353	199	422	799	1773
Eindtotaal	2101	654	3950	9492	16197

Arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie

In dit voorontwerp van besluit wens ik een aanbod te creëren van arbeidsmatige activiteiten gericht op doorstroom naar betaalde tewerkstelling. Het gaat om onbetaalde activiteiten, gericht op het aanbieden van de latente functies van arbeid, met een duidelijke focus op het zetten van stappen naar betaalde arbeid. Personen die naar de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie worden toegeleid kampen met diverse niet-arbeidsmarktgerelateerde problemen, maar zij zijn hier mogelijk al voor in begeleiding bij de reguliere zorg en hulpverlening of zij zijn niet bereid om voor deze problemen in begeleiding te gaan. De vraag naar werk primeert voor hen en het is vanuit deze vraag dat de begeleiding wordt vormgegeven. Ze worden in een realistische werkomgeving begeleid, ervaren de contacten met collega's, zien een perspectief naar betaalde arbeid, krijgen zelfinzicht door zich te spiegelen aan collega's, ondervinden de verwachtingen van een werkvloer (woon-werkverkeer, samenwerking,...)....

Ik doe voor de begeleiding van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie beroep op de expertise van maatwerkbedrijven en samenwerkingsverbanden met maatwerkbedrijven als regiehouder. Zij beschikken over een laagdrempelig en gevarieerd aanbod aan werkvloeren alsook een netwerk om deelnemers te laten genieten van de latente functies van arbeid, zoals sociaal contact, zingeving, structuur,... maar ook over de expertise om competenties in personen te detecteren en te versterken. Via de sociale dienst van de maatwerkbedrijven kan, indien nodig, de brug naar hulpverlening en zorg gemaakt worden. Zoals bij activeringstrajecten gaat het bij arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie om een voorbereidend traject waarbij de persoon via zijn deelname aan activiteiten op een werkvloer kan groeien naar stappen naar betaald werk. Ik maak hierbij geen onderscheid tussen betaald werk als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf of betaald werk bij een andere (reguliere) werkgever. Anders dan bij activeringstrajecten plaats ik op voorhand geen specifieke duurtijd op de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Ook bij de arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is de duurtijd niet beperkt. De deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie past voor mij in een activeringsbeleid. De doelgroep is bijzonder kwetsbaar, maar via dit aanbod willen we hun stappen naar werk ondersteunen. Het gaat niet om een vrijblijvend aanbod, maar om een aanbod dat de VDAB als passend voor deze werkzoekenden beschouwt. Ik hecht dan ook veel belang aan de opvolging van en de periodieke evaluatiemomenten voor de persoon die deelneemt aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Deze momenten zijn voor mij dan ook een beslissingsmoment voor de VDAB om al dan niet verder te kunnen deelnemen aan deze arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Het is essentieel dat deze deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie zo kort mogelijk duurt, de persoon verwerft immers geen inkomen, bouwt geen rechten op in de sociale zekerheid, ontvangt enkel zijn of haar uitkering of leefloon (zonder opschorting van de degressiviteit). We moeten erover waken dat onze arbeidsmarkt ook kansen biedt aan personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt door het inzetten van hun competenties ook te verlonen. Tegelijkertijd is het noodzakelijk dat deze deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie zolang duurt als nodig is om de stap naar betaalde arbeid te kunnen zetten. De tijdsdruk van een tijdelijk traject zorgt op voorhand al voor een selectie waardoor personen die omwille van hun problematieken of omwille van hun context meer tijd nodig hebben om de stap naar betaalde arbeid te kunnen zetten uit de boot dreigen te vallen en mogelijk zelfs niet toegeleid worden. Uit de ervaringen blijkt dat het heel moeilijk is om op voorhand een inschatting te maken van de tijd die nodig is om die concrete stap naar betaald werk te kunnen zetten. De begeleidingsgesprekken vooraf zorgen voor een zeker beeld van de persoon en de complexiteit van de problemen die een tewerkstelling verhinderen, maar op de werkvloer en in interactie met collega's en begeleiders komen ook andere aspecten naar boven of blijkt de ernst van de problematieken. Het beperken van de duurtijd van deelname houdt ook een risico in dat op het einde van de rit een groep wel stappen naar werk heeft gezet, maar deze nog onvoldoende zijn om betaald aan de slag te gaan, terwijl er nog steeds potentieel is om op termijn betaald aan de slag te gaan.

Deze vorm van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie onderscheidt zich van de arbeidsmatige activiteiten die de begeleiders erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bieden. VDAB zal voor alle deelnemers, ongeacht hun statuut, een inschatting maken of zij in staat zijn om op een regelmatige basis deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten en of deze deelname bijdraagt aan het wegwerken van drempels en opbouwen van competenties om op termijn betaald aan de slag te kunnen. Bij arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ligt de doelstelling op participatie.

Federaal kader

Het aanbod dat we vanuit Vlaanderen via het decreet werk- en zorgtrajecten bieden, beantwoordt aan de voorwaarden gesteld in het federale koninklijk besluit van 6 mei 2019 tot wijziging van de werkloosheidsreglementering. Voor personen die omwille van "een combinatie van psychologische, medische en sociale factoren die zijn gezondheid en/of zijn sociale of professionele integratie ernstig aantasten, waardoor hij niet in het normale economische circuit of in het kader van al dan niet bezoldigd aangepast of omkaderd werk kan werken" voorziet het koninklijk besluit in een opschorting van de controle op actieve beschikbaarheid en kan het een recht op beschermingsuitkeringen voor jongeren openen. Het KB voorziet in een jaarlijkse opvolging en na een periode van twee jaar kan een verlenging van de opschorting van de controle op actieve beschikbaarheid en/of de beschermingsuitkeringen voorzien worden.

Het koninklijk besluit komt echter niet tegemoet aan de opmerking van de sociale partners in hun advies van 20 november 2017 bij het uitvoeringsbesluit van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en arbeidsmatige activiteiten, dat deelname aan het aanbod voor personen met een MMPPS-problematiek de degressiviteit van hun werkloosheidsuitkeringen niet opschort. Ten slotte biedt het KB geen oplossing voor een beperkte groep van uitkeringsgerechtigde werkzoekenden waar we na verschillende acties moeten vaststellen dat zij niet-toeleidbaar zijn naar de arbeidsmarkt. Voor definitief niet-toeleidbaren vragen we conform het Vlaams regeerakkoord en de beleidsnota WSE om een statuut buiten de werkloosheidsverzekering.

Brussel

Het decreet van 24 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten regelt een gewest- en gemeenschapsbevoegdheid. De samenwerking tussen de beleidsdomeinen werk en sociale economie enerzijds en welzijn, volksgezondheid en gezin om de optimale participatie van deze personen aan

de samenleving mogelijk te maken is zo cruciaal dat het moeilijk is om deze bevoegdheden steeds uit elkaar te rafelen. Met het samenwerkingsakkoord dat de Vlaamse regering wil afsluiten met de Brusselse regering (VR2020 1707 DOC.0924/1-4) willen we het engagement nemen om te onderzoeken hoe we het aanbod dat we voor personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematiek, die omwille van deze problematiek niet betaald aan de slag kunnen mogelijk kunnen maken voor inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Staatssteun

De financiering voor de begeleiding van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie wordt vanuit de Groepsvrijstellingsverordening vormgegeven. De deelnemers vallen onder de Europese definitie van werknemers met een handicap, zijnde een persoon “die een langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperking heeft die haar/hem in wisselwerking met diverse drempels kan beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving”.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 en 2 heffen de uitvoering van het arbeidszorgstelsel via het decreet sociale werkplaatsen op. De decretale basis van de sociale werkplaatsen was de basis voor de structurele arbeidszorg en de basis om de experimenten Meerbanenplan alsook de projecten Activerende arbeidszorg te financieren. De maatwerkbedrijven die via deze bepalingen gefinancierd werden komen in aanmerking voor de toekenning van een contingent arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De partners uit de samenwerkingsverbanden via de experimenten Meerbanenplan en de projecten Activerende arbeidszorg kunnen via de voorwaarden zoals in het hoofdstuk arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie (artikel 5) beschreven deel uitmaken van een samenwerkingsverband voor de begeleiding arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Artikel 3 behoeft geen toelichting

Artikel 4 verhindert een gelijktijdige deelname aan arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin met een deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie door de deelnemer.

Artikel 5 voegt een hoofdstuk 3/1 toe in het uitvoeringsbesluit van 2 februari 2018 bij het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten. Dit hoofdstuk omvat de bepalingen voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie, meer bepaald artikelen 49/1 tot en met 49/15.

Afdeling 1. Doelgroep en toegang

Artikel 49/1 bepaalt de doelgroep die kan deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en de voorwaarden om deel te nemen.

In de eerste paragraaf vermelden we de verschillende mogelijke statuten van de deelnemers. Zoals in het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten en het engagement in de beleidsnota Werk en Sociale economie kunnen personen uit verschillende statuten voor de sociale zekerheid deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Het statuut bepaalt niet de toegang tot de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie, maar we houden wel rekening met de rechten en plichten verbonden aan het statuut van de deelnemer. Zo zullen personen met een RIZIV-uitkering toestemming van de adviserende geneesheer moeten hebben om deel te kunnen nemen.

Personen met een werkloosheidsuitkering of beroepsinschakelingsuitkering van RVA zijn verplicht

ingeschreven bij VDAB. Voor hen kan de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie als een passend aanbod worden beschouwd. Ook niet-uitkeringsgerechtigde personen kunnen zich als werkzoekende bij VDAB inschrijven. Deze groepen vormen de niet-werkende werkzoekenden voor wie VDAB een passend aanbod naar werk voorstelt.

Leefloongerechtigde personen kunnen bij VDAB ingeschreven zijn als werkzoekende en vallen dan onder de niet-werkende werkzoekenden. Voor leefloongerechtigde personen waarvan het OCMW om medische of billijke redenen de inschrijving niet noodzakelijk acht, kan het OCMW zelf toestemming geven om deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten.

Voor personen met een tegemoetkoming vanwege de Federale Overheidsdienst Sociale zekerheid – Directie Generaal Personen met een handicap is een formele toestemming niet noodzakelijk. Arbeidsmatige activiteiten zijn immers onbetaalde activiteiten zonder impact op hun statuut of tegemoetkoming.

In de tweede paragraaf van dit artikel beschrijven we de voorwaarden waar deelnemers aan moeten beantwoorden om te kunnen deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. VDAB bepaalt als arbeidsmarktregisseur voor alle personen, ongeacht hun statuut, deze toegang tot de arbeidsmatige activiteiten door het vaststellen dat de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen van de persoon het niet mogelijk maken om betaald aan de slag te gaan, dat zij wel minimaal 12u in de week kunnen deelnemen op regelmatige basis, deze uren gradueel kunnen opbouwen en door deelname aan de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie stappen naar betaald werk kunnen zetten.

Ook voor personen met een ander statuut (vb. leefloon of RIZIV-uitkering) is het belangrijk dat VDAB de inschatting maakt of zij kunnen deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Met het verruimen van de taken op vlak van activering in het regeerakkoord en de beleidsnota Werk en Sociale economie behoort dit ook tot de taken van VDAB. Bovendien is het ook voor personen met een andere uitkering of tegemoetkoming belangrijk om zo snel mogelijk de stap naar betaalde arbeid te kunnen zetten en rechten op te bouwen in de sociale zekerheid. Indien zij niet geconfronteerd worden met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken, kunnen zij onmiddellijk beroep doen op de reguliere dienstverlening (vb. tijdelijke werkervaring, individuele beroepsopleiding,...) en zo de stap naar betaalde arbeid zetten. Met het ICF-instrument kunnen ook rechten voor tewerkstelling als doelgroepwerknemer collectief maatwerk, lokale diensteneconomie of de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) worden toegekend. Dit instrument is dan ook belangrijk doorheen de begeleiding van de deelnemer arbeidsmatige activiteiten om de overgang naar betaald werk met ondersteuning te faciliteren. VDAB waakt over de rechten en plichten verbonden aan het statuut van de persoon in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Artikel 49/2 voorziet in de creatie van een elektronisch dossier voor elke persoon die wil deelnemen. Voor niet-werkende werkzoekenden zal VDAB reeds over een dergelijk dossier beschikken, voor andere kandidaat-deelnemers zal VDAB dit creëren, indien zij hier nog niet over beschikken omwille van hun arbeidsverleden of eerdere dienstverlening door VDAB.

Via dit dossier kan VDAB de noodzakelijke gegevens inzake competenties en beperkingen die de basis vormen voor de beslissing om deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie registreren.

VDAB maakt hierbij gebruik van een instrument dat zij ontwikkelden op basis van ICF, International Classification of Functioning, Disability and Health, een classificatiesysteem van de Wereldgezondheidsorganisatie. Deze taal laat toe om het functioneren en participeren van personen in kaart te brengen, rekening houdend met gezondheid, persoonlijke factoren en context. Het is belangrijk dat het ICF-instrument voor een deelnemer kan ingevuld en aangevuld worden om de deelname en de opbouw van competenties tijdens de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie verder op te volgen. Het kan ook de basis zijn om eventuele rechten op ondersteuning bij betaalde arbeid (Vlaamse ondersteuningspremie VOP, advies collectief maatwerk) te registreren. Uiteraard respecteert VDAB de regelgeving op vlak van privacy.

ICF is ook het instrument dat in het koninklijk besluit van 6 mei 2019 als basis voor het statuut van niet-toeleidbare werkzoekenden in de werkloosheidsreglementering wordt gebruikt.

Artikel 49/3 waarborgt minimaal een jaarlijkse opvolging door VDAB van de elementen die de beslissing tot deelname onderbouwen. Het gaat dan om het feit dat de persoon omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen niet betaald aan de slag kan, op regelmatige basis kan deelnemen aan deze arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en door zijn of haar deelname stappen naar betaalde arbeid kan zetten.

Deze minimaal jaarlijkse opvolging sluit aan bij de opvolging van de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt voor uitkeringsgerechtigde werklozen en het federale statuut voor niet-toeleidbare werkzoekenden. Ook voor andere deelnemers voorzien we deze minimaal jaarlijkse opvolging, omdat het ook voor hen belangrijk is dat hun deelname aan arbeidsmatige activiteiten kan blijven bijdragen aan hun stappen naar betaald werk. Deze opvolgingsmomenten zijn een beslissingsmoment om het al dan niet verder deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

VDAB waakt via de opvolging over de duurtijd van arbeidsmatige activiteiten, in het belang van de deelnemer. Bij deze opvolging zal VDAB beroep doen op de informatie die de begeleider heeft geregistreerd in het dossier van de deelnemer en zal VDAB ook een gesprek met de deelnemer en begeleider hebben. De input van de begeleider is belangrijk om ook de ervaringen vanuit de werkvloer mee te nemen in de beslissing over het al dan niet verderzetten van de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Wanneer VDAB oordeelt dat de persoon de medisch, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken voldoende weggewerkt of onder controle heeft om stappen naar betaalde arbeid te zetten, zal met het maatwerkbedrijf bekeken worden of de persoon in aanmerking kan komen voor een betaalde tewerkstelling als doelgroepwerknemer. Indien het maatwerkbedrijf geen vacature heeft of de persoon niet over een advies collectief maatwerk beschikt, zal VDAB de persoon bemiddelen buiten het maatwerkbedrijf. VDAB kan voor de bemiddeling zoals bij alle werkzoekenden beroep doen op een beroepsverkennde stage, competentieversterkende werkplekinstrumenten zoals IBO,... of toeleiden naar andere maatregelen, zoals Tijdelijke werkervaring,... VDAB houdt hierbij uiteraard rekening met de competenties van de persoon en de voorwaarden verbonden aan de maatregelen. De deelname aan arbeidsmatige activiteiten kan tegelijkertijd, en in het belang van de stappen naar betaalde beroepsarbeid, gecombineerd worden met de werkplekinstrumenten (IBO,...), Tijdelijke werkervaring, wijk-werken of deeltijdse tewerkstelling als doelgroepwerknemer collectief maatwerk.

Wanneer VDAB oordeelt dat de persoon niet langer in staat is om deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie, omdat de problematieken de regelmatige minimale deelname of verdere stappen naar betaald werk verhinderen, zal VDAB in overleg met de persoon een ander passend aanbod voorstellen. De deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie zal worden stopgezet. De persoon kan een aanbod voor een onthaaltraject via het Geïntegreerd Breed Onthaal, deelname aan arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement WVG of andere suggesties krijgen. Deze minimaal jaarlijkse opvolging is een duidelijk beslissingsmoment over al dan niet verdere deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en moet verhinderen dat personen onredelijk lang onbetaalde activiteiten uitvoeren.

De regelgeving voorziet niet in een maximale duurtijd van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie, maar ik bouw wel een voldoende opvolging en evaluatie van de deelname in (periodieke evaluatiemomenten) en voorzie een begeleiding op maat in functie van zoveel mogelijk doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt of collectief maatwerk of de lokale diensteneconomie en dat via aangepaste beschikbaarheid (zowel passief als zo maximaal mogelijk actief). Het jaarlijks formeel opvolgingsmoment is een minimale verplichting. Op deze manier sluiten we aan bij de werkwijze in de arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Via de opvolging door VDAB, en de mogelijkheid van de deelnemer en begeleider arbeidsmatige activiteiten om verdere stappen bespreekbaar te maken, zetten we in op een correcte inschatting van de nood aan deelname. Bij de opstart van de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie kan een intensievere opvolging en eventuele bijsturing van de acties noodzakelijk

zijn. De deelname op een werkvloer biedt immers aanvullende inzichten over het functioneren van de persoon en de problematieken waar hij op zij mee geconfronteerd wordt. Zowel de begeleider op de werkvloer, de deelnemer als de VDAB kunnen initiatief nemen om frequenter af te stemmen en acties al dan niet bij te sturen (periodieke evaluatiemomenten).

Zowel de begeleider als de deelnemer kunnen een aanvraag tot evaluatie van de deelname bij VDAB vragen. Deze aanvraag kan gebaseerd worden op de voortgang die de persoon heeft gemaakt en verdere stappen naar werk die de persoon kan zetten, bijvoorbeeld het volgen van een opleiding. Ook wanneer deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de praktijk te moeilijk blijkt te zijn, bijvoorbeeld omdat de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen ernstiger zijn geworden, kan een evaluatie aangevraagd worden. De inschatting van de criteria die de deelname aan arbeidsmatige activiteiten onderbouwen hoeft dus niet beperkt te zijn tot dit jaarlijkse evaluatiemoment.

Om de overgang tussen deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en stappen naar betaald werk te vergemakkelijken voorzien we in de mogelijkheid om de deelname aan arbeidsmatige activiteiten tijdelijk te combineren met een aantal activerende maatregelen, zoals een beroepsverkennde stage op een andere werkvloer dan deze waar de arbeidsmatige activiteiten worden verricht, een beroepsopleiding of opleidingsstage, een deelname aan tijdelijke werkervaring, wijk-werken, IBO of IBO voor kwetsbare werkzoekenden of een begeleiding door een GOB of een deeltijdse tewerkstelling als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf. Het gaat om een periode van maximaal drie maanden waarbij de persoon tegelijkertijd aan beide maatregelen deelneemt met de bedoeling om de overstap geleidelijk te kunnen maken. De deelname aan arbeidsmatige activiteiten kan steeds beëindigd worden wanneer de persoon klaar is om stappen naar betaald werk te zetten, zonder dat van deze combinatiemogelijkheid gebruik wordt gemaakt.

Deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie kan niet tegelijkertijd gecombineerd worden met een deelname aan arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement WVG. Een dergelijke bepaling is ook opgenomen in artikel 44 van dit besluit. Om deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie is er de minimale deelname van 12 uur in de week en de inschatting dat door die deelname ook effectief stappen naar betaalde arbeid kunnen gezet worden. Deze voorwaarden rijmen niet met de doelstelling van arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement WVG.

Organisaties kunnen evenwel beide types van arbeidsmatige activiteiten aanbieden zodat deelnemers makkelijk de overgang tussen de types arbeidsmatige activiteiten kunnen maken zonder daarom op een andere werkpost of werkvloer terecht te moeten. Ook via een samenwerking tussen organisaties kunnen dergelijke overgangen vergemakkelijkt worden.

Artikel 49/4 bepaalt dat deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie voor de deelnemer onbezoldigd is. De deelname kan op de werkpost van het maatwerkbedrijf, bij een partner uit het samenwerkingsverband of bij een regulier bedrijf gebeuren, maar steeds onder begeleiding.

Afdeling 2 Toekenning van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie

Artikel 49/5 bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van een contingent van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Een contingent kan toegekend worden aan een maatwerkbedrijf of aan een samenwerkingsverband, vertegenwoordigd door een maatwerkbedrijf.

De organisaties hebben hun werking in het Vlaamse Gewest en hebben één of meer werknemers in dienst die instaan voor de begeleiding van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en deze werknemers voldoen aan de voorwaarden op vlak van diploma, beroepsbekwaamheid of ervaring in het begeleiden van de doelgroep. Het maatwerkbedrijf moet beschikken over een registratie conform de voorwaarden van het kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Maatwerkbedrijven zijn binnen de drie (voormalige) subsidievormen van arbeidszorg in de sociale economie een essentiële partner want ze beschikken over de expertise om taken op te delen, aan te passen of aan te leren aan personen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ze beschikken binnen hun bedrijf over diverse werkvloeren en laagdrempelige taken. Ze herkennen arbeidsmarktgerichte competenties, kunnen deelnemers versterken in hun groei en voorzien ook in een empowerende omgeving, via hun sociale dienst of een netwerk. Ze zijn een belangrijke partner voor VDAB in het wegwerken van de drempels naar verdere stappen naar betaalde arbeid. Hun finaliteit is gericht op de betaalde tewerkstelling van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt via collectief maatwerk. Hun expertise is in dit verhaal ook een belangrijke meerwaarde.

Maatwerkbedrijven kunnen samenwerkingsverbanden met andere organisaties aangaan om het aanbod aan activiteiten voor deelnemers uit te breiden of te variëren, maar ook om de overgang tussen de twee types van arbeidsmatige activiteiten te faciliteren voor de deelnemer. Een samenwerkingsverband kan afgesloten worden met een ander maatwerkbedrijf of met een welzijns- en zorgvoorziening of met een organisatie die kan aantonen expertise te hebben in het begeleiden van de doelgroep die om medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken niet betaald aan de slag kan. De welzijns- en zorgvoorzieningen en de maatwerkbedrijven kunnen ook over een erkenning beschikken als begeleider arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het maatwerkbedrijf staat in voor de kwaliteit van de begeleiding door de partners, het verdelen van de financiering en het aanleveren van de bewijsstukken. Het maatwerkbedrijf is het aanspreekpunt bij het Departement Werk en Sociale Economie. De partners uit welzijn en zorg en andere organisaties zijn nu vaak ook reeds betrokken in de samenwerkingsverbanden met een maatwerkbedrijf.

In **artikel 49/6** sommen we de verbintenissen van het maatwerkbedrijf en de organisaties uit de samenwerkingsverbanden op. Voor de start van de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie sluiten zij de noodzakelijke verzekeringen af. Bij de start van de deelname sluiten zij met de deelnemer en de verantwoordelijke van de werkpost een begeleidingsovereenkomst af. Op deze manier zijn de afspraken duidelijk en kunnen deze ook opgevolgd worden. De werkpost kan zowel binnen het maatwerkbedrijf of het samenwerkingsverband zijn als daarbuiten. Naar eventuele inspectie op de werkvloer is deze begeleidingsovereenkomst ook van belang.

Het maatwerkbedrijf bezorgt de begeleidingsovereenkomst aan het Departement Werk en Sociale Economie ter staving van de financiering en verwittigt ook bij het beëindigen van de begeleiding.

Artikel 49/7 beschrijft de procedure voor de verdeling van het contingent van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De verdeling gebeurt via een oproep. De minister beslist, na advies van de Adviescommissie Sociale Economie, over de verdelingscriteria en prioriteitscriteria. De aanwezigheid van de doelgroep in een regio, de invulling van het contingent arbeidsmatige activiteiten bij een begeleider,... zijn criteria die kunnen opgenomen worden om het beschikbare contingent te verdelen. Het contingent wordt uitgedrukt in aantal deelnemers op jaarbasis (koppen).

Artikel 49/8 vermeldt hoe het Departement Werk en Sociale Economie de ontvankelijkheid van de aanvraag zal beoordelen. Het Departement Werk en Sociale Economie zal hiervoor een elektronisch formulier ter beschikking stellen.

Artikel 49/9 bepaalt de termijn voor het Departement Werk en Sociale Economie om de aanvraag inhoudelijk te onderzoeken. Het Departement Werk en Sociale Economie houdt hierbij rekening met de criteria uit de oproep. Afhankelijk van de criteria kan het Departement hierbij uiteraard beroep doen op de expertise van VDAB.

Artikel 49/10 bepaalt hoe de minister op basis van het onderzoek van het Departement Werk en Sociale Economie een beslissing neemt over de toekenning van het contingent arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

De invulling van het toegekende contingent wordt jaarlijks geëvalueerd door het Departement Werk en Sociale Economie op basis van de jaarafrekening. Wanneer de invulling op jaarbasis lager is dan 80% van het toegekende contingent, wordt het contingent automatisch verminderd vanaf 1 juli van dat kalenderjaar. De invulling van het contingent wordt op niveau van het samenwerkingsverband bekeken. De verantwoordelijke regiehouder staat in voor een optimale invulling van het toegekende contingent over de verschillende partners en kan desgewenst de verdeling over de partners wijzigen om hieraan tegemoet te komen.

Het Departement Werk en Sociale economie brengt het maatwerkbedrijf op de hoogte van eventuele verminderingen van het contingent. Het contingent arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie dat op deze manier vrijkomt, kan via een oproep opnieuw verdeeld worden aan initiatieven die meer deelnemers willen begeleiden of aan nieuwe initiatieven. Op deze manier hoop ik tot een optimale benutting van de subsidies voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie te komen.

Artikel 49/11 vraagt maatwerkbedrijven om het Departement Werk en Sociale Economie op de hoogte te brengen van elke wijziging in de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie die een invloed kan hebben op het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden of de voorziene financiering. Het maatwerkbedrijf doet dit hier ook als vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband.

Artikel 49/12 bepaalt dat de minister op basis van het advies van het Departement Werk en Sociale Economie of op advies van VDAB kan beslissen om het toegekende contingent te schorsen of in te trekken. Dit kan wanneer de voorwaarden en verbintenissen opgenomen in dit besluit niet nageleefd worden door het maatwerkbedrijf of één van de partners van het samenwerkingsverband of wanneer inbreuken worden vastgesteld tegen de arbeidswetgeving of sociale wetgeving. De subsidie kan in dat geval teruggevorderd worden vanaf het moment van de toekenning of vanaf de overtreding. In voorkomend geval zal voor de deelnemers arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie een passende oplossing gezocht moeten worden om hun begeleiding verder te zetten of een alternatief aan te reiken.

Afdeling 3 Begeleiding arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie

Artikel 49/13 stelt dat de begeleiding van de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie tot doel heeft om een persoon die omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken niet betaald aan de slag kan, de latente functies van arbeid te laten genieten binnen een reële arbeidsmarktomgeving met het oog op het opbouwen van competenties en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt. Alle acties die tijdens de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie worden voorgesteld moeten hiertoe bijdragen. Onder de latente functies verstaan we het bieden van structuur, het opbouwen van een netwerk,...

Het maatwerkbedrijf en de organisaties uit het samenwerkingsverband staan in voor de begeleiding van de deelnemer arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Onmiddellijk voorziet men in een begeleiding op maat in functie van zoveel mogelijk doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt of collectief maatwerk of de lokale diensteneconomie en dat via aangepaste beschikbaarheid (zowel passief als zo maximaal mogelijk actief). Dit betekent dat zij een intake- en oriënteringsgesprek hebben met de persoon die door VDAB wordt toegeleid. Op deze manier worden de verwachtingen duidelijk gemaakt zowel ten aanzien van de persoon als ten aanzien van de bedoeling van de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De begeleider zal een persoonlijk ontwikkelingsplan opmaken waarin de doelstellingen en activiteiten worden afgesproken. VDAB stelt hiervoor een sjabloon ter beschikking. Aan de hand van het persoonlijk ontwikkelingsplan wordt de deelnemer ook verder op regelmatige basis opgevolgd en kunnen acties of doelstellingen bijgestuurd worden. Het gaat om een document dat gebruikt wordt door de begeleider, regelmatig aangevuld en in de databank van VDAB wordt opgeladen zodat VDAB aan de hand hiervan de criteria voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten kan opvolgen en beoordelen. Dit document bevat de nodige input voor het voorstellen van vervolgarties in een traject naar betaalde arbeid. De afstemming tussen de

begeleider en VDAB is essentieel om via de deelname aan de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie stappen naar betaald werk te zetten. We voorzien minimaal een formeel opvolgingsmoment maar in functie van de persoonlijke groei van de deelnemer zal extra afstemming voorzien worden (periodieke evaluatiemomenten).

Om een deelnemer met verschillende facetten van de arbeidsmarkt in contact te brengen zoekt de begeleider passende activiteiten op een werkpost. De medische, mentale, psychische, psychiatrische en sociale problematieken waar de persoon mee kampt zorgen voor een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor het vaak zoeken is naar een mogelijk jobdoelwit. De recente werkervaring van de persoon is vaak beperkt of overschaduwd door de problematieken waardoor een begeleider meerdere activiteiten op verschillende werkposten of via verschillende methodieken zal moeten aanbieden. Deze activiteiten zijn steeds gericht op het observeren en versterken van arbeidsmarktcompetenties en beroepsgerichte competenties of het versterken van de deelnemer in het omgaan met de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematiek.

De begeleider staat in voor het volledige parcours van bij de start en de verdere deelname aan de arbeidsmatige activiteiten. Dit betekent dat hij vanuit de observaties en het functioneren op de werkvloer nieuwe activiteiten of activiteiten op een andere werkpost of andere methodieken en opleiding zal voorstellen om verder te bouwen aan de competenties van de persoon. De begeleider bewaakt mee de criteria voor de deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en signaleert aan VDAB wanneer de persoon klaar is voor betaalde arbeid of niet langer in staat is om deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De begeleider heeft zicht op de verwachtingen van een werkgever, binnen het maatwerkbedrijf maar ook daarbuiten op de lokale arbeidsmarkt. Hij heeft zicht op de mogelijkheden voor ondersteuning tijdens tewerkstelling en kan mogelijkheden hieromtrent met VDAB bespreken. Via de sociale dienst van het maatwerkbedrijf kan ondersteuning geboden worden op andere levensdomeinen en indien nodig ook de brug naar reguliere hulpverlening en zorg worden gemaakt.

Afdeling 4 Financiering

Artikel 49/14 bevat de bepalingen uit de groepsvrijstellingsverordening die relevant zijn voor de financiering van arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Bepaalde ondernemingen worden uit het toepassingsgebied van de verordening uitgesloten, zoals ondernemingen in moeilijkheden. De steun moet een stimulerend effect hebben. Om te waarborgen dat de steun noodzakelijk is en als prikkel fungeert om activiteiten of projecten verder te ontwikkelen, mag deze verordening immers niet gelden voor activiteiten waartoe de begunstigde hoe dan ook, zelfs zonder de steun, zelf zou zijn overgegaan. De Europese Commissie vraagt uitdrukkelijk om te letten op een mogelijke verboden cumul met andere soorten steun. Voor begeleiding van personen gaat het vooral specifiek om middelen vanuit ESF (Europees Sociaal Fonds) en EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling). Wanneer verschillende bronnen van steun betrekking hebben op dezelfde in aanmerking komende kosten, dient cumulering te worden toegestaan tot de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag dat krachtens de verordening voor die steun geldt.

De subsidie voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie wordt toegekend rekening houdende met artikel 34 van de verordening. Voor de begeleiding van personen met een handicap kan tot 100% van de kosten in aanmerking worden genomen.

Artikel 49/14 bepaalt de vergoeding voor de begeleiding van een deelnemer in arbeidsmatige activiteiten.

Binnen de perken van het begrotingskrediet voorzien we een subsidie van 2.650 euro op jaarbasis voor de begeleiding van een deelnemer arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Deze vergoeding heeft betrekking op de begeleidingsperiode van de deelnemer in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. De toe te kennen jaarsubsidie wordt bepaald als een pro rata van

het aantal dagen dat een deelnemer arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie een begeleidingsovereenkomst had bij de erkende begeleider in het betreffende subsidiejaar.

Voor de uitbetaling van de subsidie werkt het Departement Werk en Sociale Economie met een voorschot van 80% van de subsidie dat maandelijks wordt uitbetaald en een jaarafrekening tegen uiterlijk de laatste werkdag van maart. Het maatwerkbedrijf levert hiervoor uiterlijk één maand na de opstart en één maand na het beëindigen van de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie de nodige bewijsstukken, zoals eerder bepaald in dit besluit. Het Departement Werk en Sociale Economie kan deze verifiëren, onder meer via de registratie bij VDAB.

Artikel 6 voorziet in overgangsbepalingen voor de organisaties die momenteel erkend zijn en een contingent arbeidszorg via één van de drie subsidievormen hebben alsook in overgangsbepalingen voor personen die momenteel deelnemen aan arbeidszorg in de sociale economie.

Voor de organisaties die op 31 december 2020 over een erkenning beschikken overeenkomstig de arbeidszorgreglementering voorzie ik in een automatische toekenning van een contingent arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Hierbij hou ik rekening met de voorwaarden die verbonden zijn aan de toekenning van een contingent, zoals bepaald in dit besluit en de invulling van het contingent arbeidszorg. Ik ga de voorwaarden voor deze omzetting verder uitwerken en hierover advies inwinnen bij de Adviescommissie Sociale Economie.

De personen die op 31 december 2020 begeleid worden als arbeidszorgmedewerker in één van de drie subsidievormen krijgen een automatische omzetting naar deelnemer arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Gedurende een periode van twee jaar plan ik, in overleg met VDAB, de organisaties en het Departement Werk en Sociale Economie een oefening om de inschatting te maken of de persoon aan de deelnamevoorwaarden voldoet. Dit betekent dat de inschatting wordt gemaakt of de persoon minimaal 12u in de week kan participeren, dit aantal uren gradueel kan toenemen en of hierdoor stappen naar betaald werk kunnen gezet worden.

Ik koppel deze oefening aan de opvolging van de deelnemers die reeds gepland is door VDAB en reken ook op de medewerking van de maatwerkbedrijven en samenwerkingsverbanden om de nodige input te verzamelen om deze oefening vlot te laten verlopen. Met elke deelnemer aan arbeidszorg die omgezet wordt naar deelnemer arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie zal een gesprek over verdere deelname en eventuele alternatieven worden gepland.

De data waarover het Departement Werk en Sociale Economie en VDAB nu reeds beschikken werd gekoppeld en zijn een nuttig vertrekpunt voor de planning van de evaluatie en de inschatting. Ik voorzie ook een opvolging van de resultaten van deze gesprekken, zodat een eventuele overgang naar een traject naar werk via VDAB en haar partners of een overgang naar een ander type participatie, zoals een deelname aan arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gepland kan worden. Als voor de arbeidszorgmedewerker na inschatting van VDAB, geen passende ondersteuning kan worden gevonden omdat er geen trajecten naar werk via VDAB en haar partners voor handen is of een overgang naar een ander type participatie niet mogelijk, bijv. arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, blijft een deelname in AMA WSE mogelijk. Dit in afwachting van de evaluatie en bijsturing van het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten, waarbij ook een optimale afstemming tussen AMA WVG en AMA WSE beoogd zal worden. Ik ga hiervoor in gesprek met mijn collega bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Indien na afloop van deze overgangsperiode voor een beperkte groep van arbeidszorgmedewerkers die onder de nieuwe voorwaarden niet kunnen blijven deelnemen geen passende oplossing kan gevonden worden, bv omwille van geen alternatief aanbod in de regio, kan ik hen vrijstellen van de voorwaarden die een deelname in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie onderbouwen.

Artikel 7 en 8 hoeven geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor BO 2021 werd een voorstel van 4.841 keuro VAK/VEK ingediend. De middelen die voorheen in de drie subsidievormen werden ingezet worden volgens de voorwaarden van dit nieuwe regelgevende kader verder gezet.

Het advies van Inspectie van Financiën van 19 september 2020 is gunstig. De Inspectie van Financiën beschouwt het voorstel als doelmatig en bevestigt dat het voorstel een verderzetting van het huidige krediet is. Hij staat positief tegenover het voornemen om te werken met oproepen. De Inspectie van Financiën acht de subsidie van 2.650 euro per begeleide deelnemer per kalenderjaar op basis van de reëel gepresteerde begeleidingsperiode verdedigbaar. Hij formuleert twee bedenkingen: het automatisch verminderen van het contingent als er geen invulling van 80% op jaarbasis werd gerealiseerd en het risico dat de overgangsbepaling uit artikel 3 het krediet van 2021 eenmalig dreigt te verhogen.

Met het mechanisme van een automatisch vermindering van het contingent willen we maatwerkbedrijven en het samenwerkingsverband responsabiliseren om het hen toegekende contingent maximaal in te vullen. De maatwerkbedrijven zijn voldoende vertrouwd met dit mechanisme vanuit het decreet collectief maatwerk. Op basis van de ervaringen uit het verleden en rekening houdende met de doelstelling van de maatregel wordt een invulling van 80% als een goede maatstaf beschouwd om het verloop binnen de deelnemers op te vangen. Het gaat om een heel kwetsbare groep waarbij hun medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen voor een (tijdelijke) uitval kunnen zorgen. Tegelijkertijd willen we maatwerkbedrijven ook niet afremmen om personen te laten uitstromen naar betaalde tewerkstelling. De doelstelling van arbeidsmatige activiteiten is de begeleiding van deelnemers arbeidsmatige activiteiten met het oog op het zetten van stappen naar betaald werk. Via goede afspraken met VDAB kan ingezet worden op een optimale opstart van nieuwe kandidaten.

De overgangsmaatregelen voorzien in een omzetting van het contingent voor de huidige arbeidszorginitiatieven en een omzetting van de huidige arbeidszorgmedewerkers zodat VDAB gefaseerd de gesprekken om een inschatting van verdere deelname kan plannen. Deze omzettingen zullen binnen het voorziene begrotingskrediet gebeuren.

Het begrotingsakkoord werd op 15 oktober 2020 toegekend.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De afdeling sociale economie van het Departement Werk en Sociale Economie staat in voor de erkenning en betaling van de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Deze afdeling stond voorheen in voor de erkenning en betaling van de drie verschillende types van arbeidszorg in de sociale economie.

VDAB staat in voor de toeleiding en opvolging van deelnemers aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Deze opdrachten zijn vervat in hun kernopdrachten als arbeidsmarktregisseur.

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen. Lokale besturen kunnen via het OCMW als partner instappen in een samenwerkingsverband.

E. VERDER TRAJECT

Na de beslissing van de Vlaamse Regering wil ik dit voorontwerp van besluit voorleggen voor advies aan de sociale partners (SERV) en de Raad van State. Op basis van de documenten zullen ook gesprekken opgestart worden met de betrokken organisaties en vertegenwoordigers om een vlotte overgang voor de organisaties en de deelnemers te verzekeren.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de Sociale Economie:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS